

Schubdier:

bushmeat en hoofdverdachte

**Stéphanie Palasma-
van Voorthuizen**

Hij eet graag mieren en termieten, heeft een lange, dunne tong en korte voorpoten waar hij krachtig mee kan graven. Het lijf is bedekt met schubben die als dakpannetjes over het hele lichaam liggen, met uitzondering van de buik en de binnenzijde van de armen. Bij gevaar rolt hij zich op: het schubdier, in het Engels Pangolin genoemd. Al zeker 47.000 jaar bevolkt hij in haar huidige vorm delen van Azië en Afrika. En nu is ze één van de hoofdverdachten als het gaat om de verspreiding van het coronavirus.

Foto: Gregg Yan, Wikipedia

Maar wie is de werkelijke dader? Laten we het geld volgen: zijn huid wordt namelijk duur betaald. Sinds januari 2017 is er een wereldwijd verbod op de handel in schubdieren, het is één van de sterkst bedreigde groepen van zoogdieren ter wereld. Twee jaar later wordt er nog steeds een recordaantal schubdieren in beslag genomen. Honderdduizenden van dit solitair levende dier worden nog altijd jaarlijks gestroopt. In de zomer van 2019 werd in 4 maanden tijd vijftig ton aan illegale Afrikaanse schubdierschubben in beslag genomen. De belangrijkste markt: China.

Tussen 1960 en 2004 is de Chinese schubdierpopulatie door massale stroperij met meer dan 90% afgenomen. Het vlees is een delicatessen en de schubben worden als medicijn gezien.

De Chinese schubdierpopulatie is door massale stroperij met meer dan 90% afgenomen.

de potentie van mannen en, niet te vergeten: het helpt tegen kanker.

In China raken de schubdieren dus 'op'. Maar kijk: volg het geldspoor verder en je komt in Afrika uit. Het schubdier is de trieste winnaar geworden in de categorie bushmeat: het meest gestroopte en meest illegaal verhandelde dier. Zijn schubben zijn meer gevraagd dan het vlees van apen en zijn bigger business dan de tanden van olifanten en hoorns van de neushoorn.

Ook in het Afrikaanse Nigeria gebruikt men al eeuwenlang de schubben voor de medicinale eigenschappen. Hoewel het schubdier in Afrika nu nog niet beschouwd wordt als ernstig bedreigd, zal dit niet lang meer duren. In Afrikaanse landen als Nigeria en Kameroen neemt de smokkel naar China flink toe.

De gezondheidsclaims zijn welhaast wonderbaarlijk en zeker divers: het doet ontstekingen verdwijnen, het stimuleert de melk-aanmaak bij moeders, bevordert

In Azië kunnen ze al niet meer voorzien in de enorme vraag van China naar schubben en vlees van de schubdier. In Maleisië zijn de dieren de afgelopen drie jaar niet meer aangetroffen, zo vertellen inheemse jagers. Onderzoekers van de Terengganu-universiteit in Maleisië concluderen dat stroperij de schubdierpopulatie in Maleisië op de rand van uitsterven heeft gebracht.

In Indonesië is de handel zeer 'verfijnd' geworden; het is qua organisatie vergelijkbaar met de drugshandel. Het maakt Indonesië tot 's werelds grootste illegale exporteur van vlees en schubben van het schubdier. De dieren worden op de eilanden Kalimantan, Java en Sumatra door beneden massaal afgemaakt.

De populatie Filipijnse schubdieren is in 21 jaar met meer dan 50 procent afgenomen. Ze komen alleen nog voor in de provincie Palawan, een eiland van twaalfduizend vierkante kilometer. Hier zien we voor het schubdier hetzelfde lot als eerder geschetst in een artikel over de papegaai-duiker in de Argus van oktober 2019: toeristen willen het dier eten omdat ze denken dat het een plaatselijke lekkernij is en de lokale bevolking doet geen enkele moeite om dit verhaal te ontkrachten.

Als het verdwijnen van diersoorten nog geen argument was voor de bescherming van het schubdier, dan helpt het misschien dat ze als mogelijke verspreider van het virus Covid-19 gezien worden. Met andere woorden, traditionele 'medische' praktijken hebben mogelijk een rol gespeeld bij het ontstaan van een pandemie, waarvan de gevolgen nog niet zijn te overzien. Deze maand is overigens bekend geworden dat China het schubdier heeft geschrapt van de lijst van 'erkende medicijnen'.

Kijk ook op de volgende websites, die door journalisten, wetenschappers en natuurbeschermers van over de hele wereld zijn ingericht: www.pangolinreports.com en www.savepangolins.org. Stroperij, smokkel, illegale handel en consumptie van het schubdier worden gedocumenteerd en ook worden er voorstellen voor actie gedaan.

In Indonesië is de handel zeer 'verfijnd' geworden.